

Dobrobo

Koncert violin

Ko je umrl Toscanini, je njegov orkester — simfonični orkester NBC — privedel mojstru v čast nekaj koncertov, na katerem so virtuoz, ki so včasih igrali pod slovitno taktiko, igrali — brez dirigenta. Najboljši kritiki, ki so se polni skepe zbrali v koncertni dvorani, so osupli zapisali, da je pred njimi lebdela Toscaninijev duh — s takšno matematično preciznostjo, romantično zanesenostjo in toplino so godbeniki izvajali melodije, ki jih še danes poslušajo milijoni s pomočjo plošč, na katerih je napisano: »Conductor by Arturo Toscanini«.

Sedemindeset članov tega orkestra se je te dni spet zbralo v Washingtonu, toda ne z namenom, da bi privedli koncert. Zbrali so se pred senatnim odborom za raziskovanje protiameriške dejavnosti, da bi povedali, ali niso bili med vršnih čelnič ameriške komunistične partije in pa, ali niso morda to še danes. Na vprašanja niso hoteli odgovorjati, s čemer so si vsaj za nekaj let pokrtili možnost, da bi dobili zaposlitev v simfoničnih orkestrih — vsaj, če lahko sklepamo po usodi nekaterih filmskih igralcev.

V tej žalostni zgodbi je tudi nekaj smešnega — smešni so namreč sicer tako dostojanstveni senatorji. Res, hudo je, če igra simfonično glasbo komunist, saj zveni popolnoma drugače, kot če jo izvaja prekaljen American republikanskega prepričanja, denimo, glasba kakšnega Prokofjeva ali Šostakoviča. Pa kaj: senatorji še niso končali s svojimi uslugami ameriški literaturi in glasbi. Na vrsti so še Miller, več newyorških novinarjev, več pa jih je že bilo kaznovanih, ker so včasih mislili drugače — in morda še danes mislijo nekoliko drugače kot spoštovani senatorji in navadni, stvarni stodoštari Američani. Saj tudi so nevarni, še posebno, če znajo igrati violine...

Previdnost

Finci so držali besedo in sestanku »Nordijskega pakta« je bil prvič v njihovem glavnem mestu. Če pa bi prej vedeli, kakšen bo položaj, bi najbrž ne ustrajali pri tem povabilu. Prav v zadnjem času se je namreč Moskva razsrdila nad Skandinavijo: Bulganin je postal svarilni pismo Danskim in Norveški, sovjetsko časopisje je zelo ostro okrcalo Švedsko, Bulganin in Hruščev pa sta napovedala, da bosta obiskala Helsinkim.

Zaradi tega vzdušja so bili na sestanku nordijskih zunanjih ministrov v Helsinkim zelo previdni tako v izjavah, še bolj v uradnem komunikiju. Hansena, danskega zunanjega ministra, sicer ni bilo na tem sestanku, ker ima baje doma veliko dela s pripravami za volitve, njegov namestnik Christiansen pa je povedal, da »uradno« sploh niso govorili o Bulganinovih pismih. Isto je izjavil norveški zunanji minister, čeprav je na drugi strani znano, da sta se danska in norveška vlada prej posvetovali, kaj naj odgovorita Moskvi.

Uradni komunikije je zato zelo skromen: omenja samo, da so se domenili ustanoviti nordijski inštitut za teoretično raziskavo atomske fizike, da so razpravljali o Srednjem vzhodu in o plojbi skozi Sueski prekop in da so povedali svoje o razorožitvi, zlasti, da so za prekinitve poskusov z nuklearnim orožjem. Tako pravi uradni komunikije. Pred sestankom pa je bilo omenjeno, da bodo zunanji ministri razpravljali o stroških za vzdrževanje nordijskega konvingenta v UNEF, zakaj Švedika, Norveška in Danska so se sklenile, da bodo povečale svoj vojaški prispevek v oboroženih silah OZN, samo Finska se še ni izjavila, kaj namenava. Potem je bilo rečeno, da bodo proučili tudi možnosti za ustanovitev skupnega nordijskega tržišča. Zlasti pa je bilo poudarjeno, da skandinavski zunanji ministri zamoma obisk sovjetskih državnikov v Helsinkim. O tem obisku je sicer predsednik republike Kekkonen izjavil, da se zaradi tega »finska zunanja politika ne bo spreminjati«. Medtem pa je sovjetski tisk že napadel konferenco nordijskih zunanjih ministrov, češ da je »skandinavizem« le igra, ki jo vzpirajo »imperalistični krogi proti Sovjetski zvezi«. To je bilo spet svarilo. V Helsinkim so bili zato zelo previdni...

Spomenice protesta

Dve sto trideset uglednih francoskih javnih delavcev je poslalo francoskemu premieru spomenico, s katero zahtevajo, naj se neha vojna v Alžiru — Ostra reakcija Molleta — Sporočilo o bojih v Alžiru

PARIZ, 15. aprila (Tanjug). — Dve sto trideset uglednih francoskih javnih delavcev, književnikov, univerzitetnih profesorjev in političnih prvakov je poslalo predsedniku francoske republike spomenico, s katero zahtevajo, da se neha vojna v Alžiru. Na pobudo profesorja Luciena Jayata opozarja velika skupina liberalnih, katoliških in komunističnih javnih delavcev na hude posledice tretletne nezaupanja med francoskim in alžirskim prebivalstvom. Hkrati pa obsodijo sedanje represalije

V zadnjem času so protesti proti nečloveškemu ravnanju v Alžiru čedalje bolj pogosti. Liberalni francoski časopis so navzile prepovedi, cenzuri in postavljanju novinarjev pred sodišče, začeli objavljati podatke o ubijanju talcev, mučenjih po zaporih in koncentracijskih taboriških in terorju nad alžirskim prebivalstvom.

V vseh tovarnah pariškega okrožja so v soboto popoldne ustavili delo, sindikalni predstavniki pa so imeli zborovanja, na katerih so zahtevali kaznovanje francoskih funkcionarjev, ki »delajo ali pa miže pred gestapovskimi metodami v Alžiru«.

Predsednik vlade Guy Mollet je ostro nastopil proti takšnemu usmerjanju javnega mne-

nja. V govoru, ki ga je imel za aktiviste vladne socialistične stranke, je dejal, da je namen objavljanja takih podatkov demoralizirati francosko vojsko. Vlada bo že te dni imenovala posebno komisijo za zaščito pravic in osebne svobode. Izvršitelji surovih dejanj, ki so si-

cer bila, toda v zelo omejenem številu, bodo strogo kaznovani, ne bomo pa prizanesli tudi tistim, ki širijo glasove o tem, je dejal.

Pierre Mendes-France pa je pozval francoske rezerviste, ki so se vrnili iz Alžira, naj kljub grozjam povedo vsemu narodu resnico. Na zborovanju rezervnih častnikov je Mendes-France dejal, da reševanje alžirskega vprašanja z vojaško silo nikoli ne bo prineslo želenega uspeha. Zato je naloga rezervistov, je dodal, da obvestijo francoski narod o tragičnih resnici. Napake, ki so bile storjene, ne bodo omadeževale francoske vojske le tedaj, če jih bomo hitro popravili in odstranili.

Alžirski uporniki so v zadnjih 24 urah napadli tri francoske vojaške garnizije pri mestu Konstantinu. Pri tem je bilo ubitih 11 francoskih vojakov, ranjenih pa 15. Uporniki so ujele 15 francoskih vojakov in orožnikov. Kakor poročajo iz francoskih virov, so uporniki zelo delavni tudi na vseh ostalih področjih Alžira. Najhuje je bilo pri Philippeville, ko so uporniki napadli enoto francoskega topništva. Na francoski strani so imeli pod tem 8 mrtvih in več ranjenih. Francosko poveljstvo trdi, da so imeli uporniki od sobote do ponedeljka v bojih na vsem ozemlju 60 mrtvih, Francoska policija in padali so davi zgodaj v muslimanskih četih mesta Alžira aretirali mnogo ljudi.

Alžirski delavci v Franciji so danes stavkali proti nečloveškemu ravnanju z alžirskim prebivalstvom.

Gaitskell v Rimu

Rim, 14. aprila. (Tanjug). Britanski laburistični vodja Gaitskell se bo mudil v Rimu od 20. do 25. t. m. Med tem časom se bo srečal s Saragatom in Nenniem in s njima govoril o sodelovanju in združitvi obeh socialističnih strank. Imel bo tudi predavanje o socialistični demokraciji in mednarodni politiki.

Državniški obiski

Pešavar, 15. aprila (AFP). — Predsednik afganistanske vlade Sardar Daud kan bo danes odpotoval na prijateljski obisk na Poljsko. Obiskal bo tudi Češkoslovaško in Turčijo.

Hongkong. Predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR maršal Vorosilov je danes prispel na večdnevni uradni obisk v LR Kitajsko.

Bukarešta, 14. apr. Kakor

poroča radijska postaja Bukarešta, sta danes popoldne prispela v Bukarešto sovjetski minister za zunanje zadeve Gromiko in obrambni minister maršal Žukov. Z romunskimi državniki bosta dokončno izdelala sporazum o pravnem položaju sovjetskih čet, ki so začasno nastanjene na ozemlju LR Romunije.

Umesta previdnost

London, 15. aprila. (Tanjug.) V nasprotju s pričakovanjem je britanska vlada na današnji seji sklenila, da še nekaj časa ne bo uklinila racionaliziranja petroleja, ki ga je uvedla pred petimi meseci. Čeprav je preskrba že skoraj normalna, je vladni zastopnik danes v Spodnjem domu izjavil, da bo racionaliziranje veljalo še naprej glede na sedanjí položaj na Srednjem vzhodu.

Stavka opolnoči

Nocoj bo začelo stavkati nad tri sto tisoč francoskih železničarjev, ki zahtevajo višje plače

Pariz, 15. aprila. (Tanjug). Nad tri sto tisoč francoskih železničarjev bo jutri opolnoči začelo splošno stavko, zaradi česar bo ustavljen ves promet na francoskih železnicah. Isti dan bo začelo stavkati tudi osebje pariških avtobusov in podzemeljske železnice ter delavci v uslužbeničnem sektorju. Vlada ni oznanila izjave v Parizu in prefekti po departmajih so začeli danes z izrednimi ukrepi za zagotovitev najnujnejšega prevoza z vojaškimi kamioni.

Generalna konfederacija dela, katoliški sindikati, socialistični »Force Ouvrière« in avtonomične organizacije — štiri glavne sindikalne centre Francije — so pozvale delavce in uslužbence prometa na splošno stav-

ko, ker je vlada odklonila vse dosedanje zahteve za zvišanje plač in zboljšanje splošnega položaja osebja vseh nacionaliziranih javnih služb. Stavka železničarjev bo torej najširše delovsko gibanje za višje plače, odkar je prišla na oblast vlada socialistične stranke. Prejšnji teden je v Franciji iz istega razloga stavkalo nad sto tisoč kovinarjev.

Vlada od danes ni storila ničesar, da bi se izognila popolnemu zastoju v prevozu blaga in potnikov v državi. Sindikalni aktivisti so začeli zadnje priprave za organizacijo te stavke. Komunistični, katoliški in avtonomični sindikati so postavili kot svojo prvo zahtevo zvišanje plač, centrala socialistične stranke, ki se je naknadno pridružila skupni organizaciji splošne stavke, pa je zahtevala samo sklenitev novih pogodb o položaju osebja na železnicah.

Bevan v Teheranu

TEHERAN, 15. apr. (AFP). Prvak britanske laburistične stranke Bevan je prispel danes iz Karatija v Teheran. V iranski prestolnici bo ostal dva dneva.

POTNIŠKI AVTOMOBIL «FIAT»
 Crvena zastava 1400
PRODAJAMO
 za gotovino.
 Vozilo je v popolnoma vornem stanju in si ga lahko ogledate v Beogradu, Bulevar revolucije 44, pri podjetju »Rudnik«.
 1830-R

Industrijsko podjetje v Ljubljani sprejme
SEKRETARJA-KOJ
 podjetja.
 Pogoji: višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba z večletno prakso in organizacijskimi sposobnostmi.
 Nastop službe po dogovoru.
 Naslov v ogl. oddelku, 1723-R

Boj med neenakimi

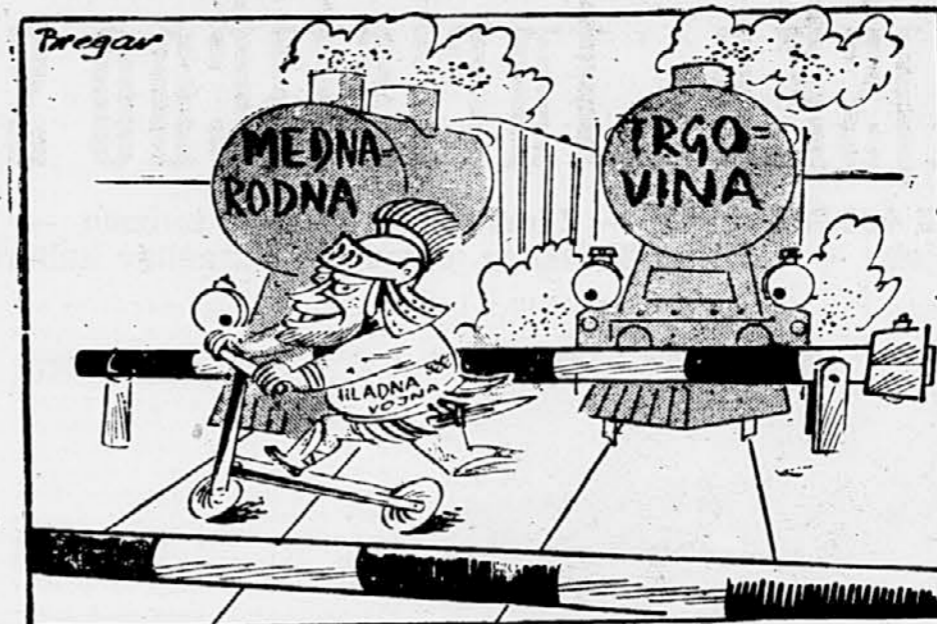
Vsakoletne volitve notranjih komisij — sindikalnega organa, ki zastopa delavstvo pri raznih pogajanjih z delodajalci — v velikem severnoitalijanskem podjetju FIAT, so preizkušnjski kamen moči posameznih sindikalnih organizacij. FIAT je magično oko — pravijo sindikalni voditelji, po rezultatih volitev v tem velikem industrijskem kompleksu je mogoče presoditi nasršanje ali padanje vpliva posamezne sindikalne organizacije.

Letošnje sindikalne volitve v FIAT so bile pretekle teden. Rezultati so bili za komunistično-socialistično generalno konfederacijo dela porazni, toda poraz ni bil nepričakovan, niti ga ni mogoče zabeležiti kot dokaz tako groznega upadanja vpliva te sindikalne organizacije, kajti razmere v FIAT so že nekaj let take, da ne morejo več biti zrcalo dejanskega razmerja sil. Voditelj generalne federacije je dela Giuseppe Di Vittorio je v uvodniku komunističnega glasila »Unita«, kateremu je dal naslov »Kdo je zmagal v FIAT«, zapisal takole: »V FIAT ni zmagala nobena sindikalna organizacija, niti krščansko demokratski CISL, niti socialnodemokratski UIL, zmagalo je nasilje gospodarjeve.«

Ogledimo si naprej rezultate. 61.000 delavcev je izvolilo 30 obrajnih notranjih komisij. Glasovali so bili porazdeljeni takole: CISL 28.400 (lani 26.000), UIL 16.200 (lani 15.000) CGIL 12.025

ki so pod pritiskom glasovali za tiste sindikate, katerim so naklonjeni delodajalci.

Rekli smo že, da se je začela rakava pot levičarskega sindikata leta 1955 in to je tudi datum, ko se je začela neizprosna borba delodajalcev proti levičarski sindikalni organizaciji, katere glavni vzrok je bila ameriška grožnja, da bodo vsem tistim podjetjem, kjer imajo večino levi sindikati vzeli »off shore« naročila. Leve stranke računajo, da so v zadnjih letih v FIAT izmenjali okrog 10.000 delavcev tako, da so odpustili levičarske sindikalne funkcionarje in nameščali take delavce, za katere so imeli garancijo, da bodo volili ali krščansko demokratsko ali pa socialnodemokratsko. Biti odpuščeni iz FIAT pa pomeni mnogo več, kot biti odpuščeni iz katerekoli drugega podjetja, kajti FIAT je povezan s skoro vsim severnoitalijansko industrijo, ki je tako ali drugače odvisna od tega velikega industrijskega kompleksa in nobeno manjše podjetje si ne bi upalo sprejeti na delo delavca, ki je bil odpuščeni pri FIAT. Bili so celo primeri samomorov ljudi, ki so bili pri FIAT odpuščeni in so več mesece zaman iskali novo zaposlitev. Zaradi tega diskriminacijskega odpuščanja levičarskih delavcev so leve stranke v parlamentu predložile naj bi tudi v industriji uvedli »glagala osnosa-

Nerešeni mednarodni vozel

Göttingenski odmevi

Izjava osemnajstih zahodnonemških znanstvenikov, da ne bodo sodelovali pri izdelovanju atomskega orožja, je sprožila ostro polemiko v zahodni Evropi — Izjavi so se pridružili znanstveniki iz Dresdena

BONN, 15. aprila (Tanjug). Komentarji zahodnonemških časopisov domnevajo na temelju ostrega odziva kanclerja Adenauerja in debate, ki jo je sprožila göttingenska deklaracija, da protest 18 najuglednejših zahodnonemških znanstvenikov na področju jedrske fizike proti oboroževanju zvezne republike verjetno ne bo ostal brez vpliva na politično življenje Zahodne Nemčije.

Več najvidnejših zastopnikov vlade je v raznih govorih, ki so jih imeli v soboto in nedeljo, ostro napadalo pobudo göttingenskih profesorjev. Kancler Adenauer jim odreja pravico, da bi govorili o političnih vprašanjih takega pomena in je dejal, da sam nikoli ne bo zahteval od njih, da bi delali za izkoriščanje atomske energije v vojaške namene. Podkancler Blücher je izjavil, da je korak omenjenih profesorjev nekaj podobnega kot zahteva, da bi se odrekli sli-

slaj proti njej uporabili atomsko orožje.
 Bonn, 15. aprila. (AFP). Zahodnonemški kancler Adenauer je povabil skupino zahodnonemških atomskih znanstvenikov na sestanek, ki ga je napovedal za sredo.

hnernemu delu na področju atomske energije, saj njene uporabe v mirodne namene ni mogoče ločiti od izkoriščanja za oborožitev.
 Minister za obrambo Strauss je obožil znanstvenike, da je dali z deklaracijo orodje v roke sovjetski vladi, in imenovali nastop »lahkomiselno ravnanje«. V podobnem tonu so napadli profesorje člane instituta »Max Planck« minister za atomska vprašanja Balke in zastopnik vladne krščansko demokratske unije in nemške stranke.

ti tudi pomisliti: »Ali sem za atomsko orožje ali proti njemu«. Če bi to vprašanje res postalo odločilno na volitvah, piše »Die Welt«, to ne bi vplivalo samo na razvoj v zvezni republiki, pač pa bi imelo svoj politični pomen za ves svet.
 Sedem vodilnih vzhodnonemških atomskih znanstvenikov iz Dresdena je objavilo izjavo, v kateri podpirajo stališče 18 zahodnonemških atomskih znanstvenikov in izražajo mnenje, da bi oborožitev Zahodne Nemčije z atomskim orožjem prinesla veliko nevarnost za oba dela Nemčije. Predlagajo, da bi se združile napredne sile v Zahodni in Vzhodni Nemčiji, da bi dosegli razorožitev na svetu, s tem pa prepoved atomskega orožja.

Sestanek Bandarana - Macmillan
 Colombo, 15. aprila (AP). — Predsednik cejlonske vlade Bandarana se bo srečal z britanskim predsednikom Macmillanom ob bližnjem sestanku predsednikov držav članic Britanske skupnosti narodov, določenem za junij. V kroguh, ki so blizu cejlonskem ministru za zunanje zadeve, pravijo, da se namerava Bandarana pri tej priložnosti seznaniti z uspehom bermudskih razgovorov predsednika Macmillana.

Večina časopisov ne odobrava izjave ministra Straussa, da so znanstveniki, med katerimi so tudi štirje imeniki Nobelove nagrade, s svojim korakom koristili sovjetski vladi. Ze več let je znano, piše »Neue Rhein-Zeitung«, da vsakemu, ki hoče povedati nekaj, kar nasprotuje je pojmovanjem Adenauerjeve vlade, zabrusijo, da je »pomagač Sovjetske zveze«. Od nas zahtevajo, naj zaupamo vladi. Toda zaupanje ima svoje meje. Če 18 ljudi, ki si najlaže lahko zamislijo atomski kaos, svareče dvigne svoj glas in jim potem odgovore tako, kot so odgovorili našim, je našega potrpljenja konec, piše ta časopis.

Kandidati: Prasad in Radakrishnan

New Delhi, 15. aprila. (Tanjug). Indijski predsednik Nehru je kot novo izvoljeni vodja kongresne večine v parlamentu danes predložil kandidatsko listo za novega predsednika in podpredsednika republike. Kandidirana sta ponovno dosedanja predsednik dr. Rajendra Prasad in podpredsednik Radakrishnan. Predsednika volijo vsi poslanci parlamenta in pokrajinskih skupščin, podpredsednika pa samo člani osrednjega parlamenta. Volitve so določene za šest mes. kar pa doslej nobena stranka ni predlagala protikandidatov. Volitve verjetno ne bo. Po volilnem zakonu so kandidati, ki nimajo nasprotnih kandidatov, avtomatično izvoljeni.

Zavrjnena prošnja

Ciprsko vrhovno sodišče je zavrnilo prošnjo za pomilostitev treh mladih Ciprčanov

NIKOZIJA, 15. apr. (AFP). Vrhovno sodišče na Cipru je davi zavrnilo prošnjo za pomilostitev treh grških Ciprčanov, obsojenih na smrt. Omenjeni Ciprčani so bili obsojeni na smrt, ker so brez dovoljenja posedovali orožje in strelivo.

Atenski časopis »Elefterija« piše, da grška vlada spričo Makariosove odločnosti in čedalje vztrajnejših ameriških zahtev, da se ciprski problem predloži svetu atlantskega pakta, skuša najti kompromis med tema dvema zahtevama. Po mnenju diplomatskih krogov namerava vlada privoliti na posredovanje atlantskega pakta s pogojem, da bi pred

tem sprejeli načrt za ureditev tega problema, ki bi ga odobrili tako Makarios kot Ciprčani. V načrtu bi bila objubiljena samouprava in ustava, ki bi bila boljša od Radcliffeovega načrta. Vlada tudi ne izključuje možnosti, da bi ciprsko vprašanje načeli na prihodnjem zasedanju atlantskega pakta v Bonnu, ki se ga bo udeležil tudi Averof.

bolniški dopust, s katerega se lahko vrnejo šele po volitvah. Brez dvoma je to nasilje močno vplivalo na volilne rezultate, vendar so vzroki še tudi druge. Komunisti in socialisti so na svojih zadnjih partijskih kongresih priznali, da so v sindikalni politiki zagrešili mnogo napak. Obsodili so običaj, da je sindikat transmijski trak politične stranke, priznali so, da ni bilo privalno, da so sindikalna organizacija izkoriščali za politične borbe, da so morali delavci stavkati v korist izrazito političnih akcij, pogosto celo za koristi sovjetske zunanje politike. Toda čeprav so priznali, da je bilo to zgrešeno, so lansko jesen ob madžarskih dogodkih zagrešili ponovno tako napako in skušali angažirati delavce, da bi zagovarjali sovjetsko intervencijo. Hkrati ko so sindikalno organizacijo usmerjali v politične borbe pa tudi niso bili v korak z modernim razvojem industrije posebno v severni Italiji in niso znali prilagoditi sindikalne borbe novim pogojem. Za FIAT je značilno morda še to, da imajo delavci v tem podjetju mnogo višje plače kot drugod, včasih celo za 100 odst. višje, ter uživajo tudi druge ugodnosti, ki jih delavci manjših podjetij nimajo. Razumljivo je, da to vpliva na sindikalno zavest. Pravtako je treba upoštevati tudi dejstvo, da so delodajalci dali delavcem

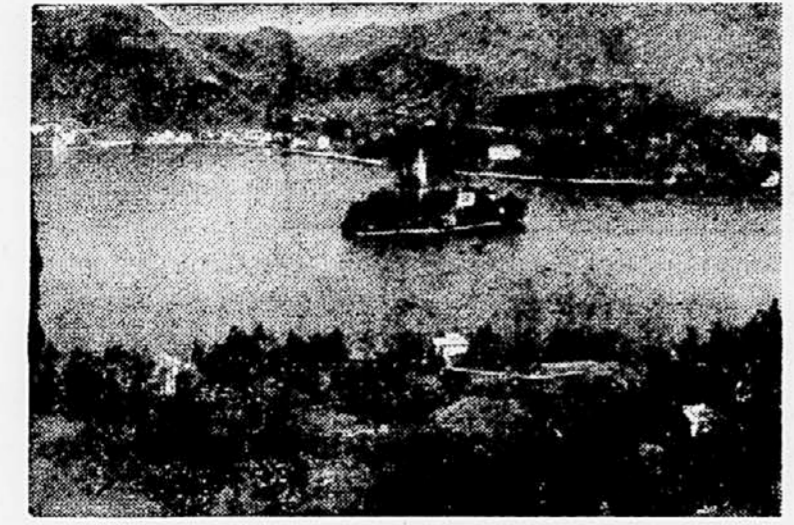
tem sprejeli načrt za ureditev tega problema, ki bi ga odobrili tako Makarios kot Ciprčani. V načrtu bi bila objubiljena samouprava in ustava, ki bi bila boljša od Radcliffeovega načrta. Vlada tudi ne izključuje možnosti, da bi ciprsko vprašanje načeli na prihodnjem zasedanju atlantskega pakta v Bonnu, ki se ga bo udeležil tudi Averof.

tem sprejeli načrt za ureditev tega problema, ki bi ga odobrili tako Makarios kot Ciprčani. V načrtu bi bila objubiljena samouprava in ustava, ki bi bila boljša od Radcliffeovega načrta. Vlada tudi ne izključuje možnosti, da bi ciprsko vprašanje načeli na prihodnjem zasedanju atlantskega pakta v Bonnu, ki se ga bo udeležil tudi Averof.

Gorenjsko - turistično središče Zdravniki splošne prakse

Vsako leto okoli 400.000 nočnin — Zdravstvena funkcija turizma — Zastareli turistični in gostinski objekti — Čiščenje Blejskega jezera — Ohranitev kulturnih spomenikov

Gorenjsko je že od nekdaj zibelka slovenskega turizma, saj lahko rečemo, da je vse po-

Blejsko jezero z otokom

rojce prirodni park. Dobrih 100 let je preteklo od tedaj, ko je Svitar Arnold Riecky zgradil na Bledu prvo, klimatsko zdravilišče in s tem postavil gorenjskemu turizmu temelje. Po tem ogledu sa nastala slinca zdravi-

Kdo bo kriv?

To vprašanje je zastavila referenčna za varstvo družine pri občinskem odboru Maribor-Center, ko se je morala sprijazniti z misljo, da kljub vsem prizadevanjem ne more ničesar storiti za bolno mater 5-letnega otroka Jožefa K. iz Ulice talcev. Nesrečna 38-letna bolna mati se že več mesecev zapira v svojo sobo, ne sprejema nikogar, niti podpore, ki so jo prinesli z oddelka za socialno skrbstvo. So se je večkrat čulo, ko se oslaha v svojih živinskih križah, sicer pa se le enkrat ali dvakrat na mesec pojavljuje izven svoje sobe, ko jo lakota prisilja, da si poišče hrano. Odkar so ji pred tedni odvzeli 5-letnega sinčka in ga dali v varstvo neki družini, je še bolj nedostopna. Stanovalec hiše v Ulici talcev 20 so se že večkrat obrnili na socialno skrbstvo in drugam in pričakovali, da bo bolna sosa-nalka sprejeta na zdravljenje, ali pa da bo našla potrebno nego v ustreznem zavodu. V začudenje vseh pa za nesrečno ženo ne morejo ničesar storiti niti socialno-varstveni organi. V dom za duševno bolne je ne sprejmejo, ker je po izjavi zdravnikov njena bolezen ozdravljiva. V dom onemoglih ne more, ker tja ne sodijo duševno bolni, na oddelku za živčne bolezni mariborske bolnišnice pa ni prostora in v dveh bolniškov te vrste ne morejo dati v ome posteljo. Tragika, da gre za bolnika, ki bi zdravil, a ni zanj prostora v bolnišnici, je toliko večja, ker vsakdo ve, da bo zdravstveno stanje bolnice, če bo ostala še naprej zaprta sama med štirimi stenami, nujno naglo nazadovalo. Kdo bo odgovoren, če bo nesrečna žena postala zaradi tega neozdravljiva bolnik? Na to vprašanje so trije zdravniki takole odgovorili: »Ne vem.« »Nihte.« »Tisti, ki ne gradi. Najsi izgledajo ti odgovori še tako presenetljivi, se jim ni čuditi. Primer bolnice iz Ulice talcev namreč ni edini v mestu in v okolici, ki je navezana na mariborsko bolnišnico. Nihče ne bo kriv, če bo petletni sin izgubil mater — in vsi bomo krivi, če se ne bomo zavzeli zato, da bo imel v bolnišnici zagotovljeno posteljo, kdor jo bo takojnino potreboval kot bolnica iz Ulice Talcev. (fp)

lišca v Bohinju, Radovljici, Begunjah in v Zg. Savski dolini. Po prvi svetovni vojni pa se je vanje gostinskih uslug in ne nazadnje določiti večja investicijska sredstva za razvoj turizma.

Turistični in gostinski objekti na Gorenjskem so bili zaraženi po prvi svetovni vojni, nekateri pa še celo prej. Razumljivo je, tedaj, da so ti objekti zastareli, zlasti gostinske kapacitete. Ureditev hotelskih sob je nesodobna in je komaj približno podobna zahtevam današnjega turizma v svetu. Okrajna gostinska zbornica je sicer dala predlog za plan investicij za gostinske in turistične objekte. Vendar je vsota, nad četrt milijarde dinarjev, prav gotovo prevelika, ker ni tolikih sredstev. Toda preji ali slej bo vendarle potrebno ta sredstva najti, če bo hotelo Gorenjsko ostati turistično središče. V zvezi s tem pa bo treba čim prej misliti tudi na čiščenje Blejskega jezera. Posebno poglavje turizma, ki zasluži pozornost je gotovo propaganda s katero se Gorenjci doslej niso mogli najbolj pohvaliti. Tako notranja kot zunanja propaganda je bila sepava in so turistična društva mnogo premalo napravila. Z ogledi, prospekti, predavanji in plakati bo treba povečati zanimanje za ta predel Slovenije. K propagandi pa spada tudi dobro dopisovanje. Vse preveč poznao na Gorenjskem primerov, da na pisma niso odgovarjali, ali pa so odgovorili z veliko zamudo, kar je povzročilo, da marsikatera pogodba ni bila sklenjena. Razen tega pa je to vzbujalo nezaupanje pri turističnih interesih. O pomenu prireditve za goste med sezono, ne kaže dosti pisati, saj je poznan. Toda, kajrjo je, da na Gorenjskem temu doslej niso posvečali preveč pažnje, vsaj kar se tiče prostosti. Turistična društva in gostinci bi se morali seznaniti s kakovostjo domačih kulturnih društev, folklornih skupin, pevskih društev. Za goste, zlasti za tujce, je vsakekor bolj zanimivo, če lahko vidijo nastop domačih umetnikov kot pa tujega ansambla. Seveda s tem ni rečeno, da tujih skupin ne bi videli, le najti bi bilo treba pravo razmerje. Tudi mednarodne športne prireditve so dokajšnja, poživitev sezona. Izkusnje preteklih let nam kažejo, da je ob takih prilikah gostinstvo poslovalo dokaj nesločno, kar je odbijalo goste. Na lanskeoletni regati na Blejskem jezeru so cene neverjetno poskočile in tudi ni bil osamljen primer, da je obložen krun eni ur dvakrat menjal ceno. Vse večje prireditve bi morali hoteli že vnaprej planirati in ugodno v najem za nastanitev otrok. IR: TD

Podgora pod Blokovim z mnogimi zalivi in borovimi gozdovi. Ladijske zveze z Makarsko, Splitom in Pločami. ZP 200 dinarjev (od 150 do 250 din.). Poln penzion 200 (150-200 din.). Poln penzion v hotelu »Podgora« izven sezone 600-700 din., v sezoni 800 do 900 din. IR: uprava hotela in TD. Poroka na zahodni obali Istre. Ugodna klima tudi za zimsko bivanje. Mnogi kulturno-zgodovinski spomeniki. Kopalnice v borovnem gozdu. Več plaž, odlična vina. Govorilni jezik, mleka in sardja. Ladijske zveze vsak dan z Reko, Puljem in Rovinjem, avtobusne dvakrat na dan z Reko in Koprom. Štirikrat s Puljem in direktne z Zagrebom in Ljubljano, nadalje s Pazinom s prikličkom na vlak. ZP 150 (150 do 200 din.). KUH: Hrana s tremi obroki v gostinah 300-350 din., v hotelih 550, izven sezone 450 din. Poln penzion v hotelih izven sezone 600-800 din. Skupine nad 20 oseb popust. Mlečna restavracija. Taborišče 80 din. za osebo na dan. Izleti, glasba. IR: TD in v sezoni podružnica »Istra« - Turisti. Postira na otoku Braču med borovimi gozdovi. Manjša plaža. Ladijska zveza s Splitom. ZP 120 (100-150 din.). Hrana v restavraciji »Parks«. Poln penzion v hotelu »Parks« izven sezone 480, v sezoni 570 din. IR: uprava penziona »Parks«. Povlje, miren kraj na severovzhodu otoka Brača. Velik razčlenjen zaliv, ugodni kraji za kopanje. Ladijska zveza vsak dan s Splitom. ZP 110 (100-130 din.). KUH: Hrana v restavraciji 450 din. TB 12 din. IR: TD. Preko na otoku Ugljanu nasproti Zadra. Peščena plaža, vinogradi, južno sadje. - Ladijska zveza šestkrat na dan z Zadrom.

Petrčane, 12 km severno od Zadra na majhnem pogodbenem polotoku. Večji plitki kopaljski zaliv z drobnim peskom. Ladijska in avtobusna zveza z Zadrom. ZP okoli 80 (100-150 din.). IR: TD. Podaca, ena izmed največjih plaž v Makarskem primorju. Plitna voda. Ladijska zveza vsak dan z Makarsko, Splitom in Pločami. ZP 50/100-130 din.). KUH: TB 15 otroci 50% popusta. Dve hiši

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR Z MNOŽIČNO ORGANIZACIJO

VIPAVA

čestita vsem prebivalcem in delovnim ljudem za občinski praznik 18. april 1957.

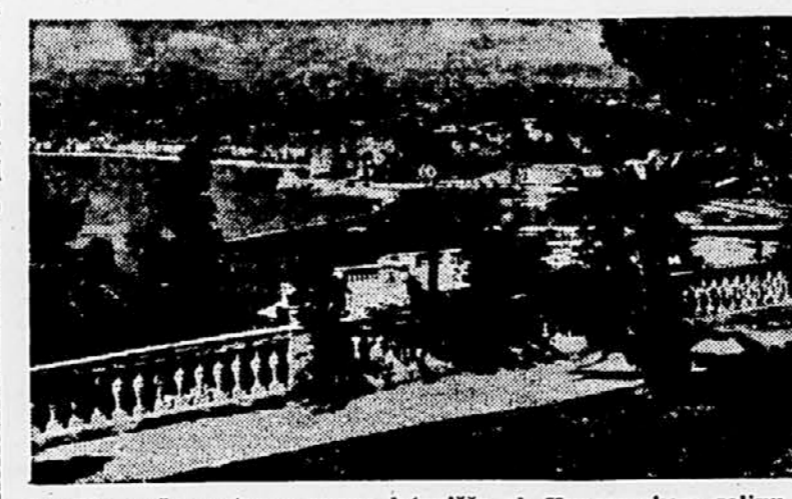
1832-R

jih tudi sporočiti gostom, ki se zanimajo za letovanje na Gorenjskem. Turistični delavci na Gorenjskem bodo morali poiskati sredstva za ohranitev kulturnih spomenikov, zaliti gradov, kajti ti gotovo štejejo med turistične »atrakcije«. Predvsem so ogrožene razvaline gradov Kamna pri Begunjah, Lipniškega gradu in Gutenberga pri Trzinu. Pomemati bo treba Skočjeleto, ki so restavrirali enega najstarejših primerov grajske arhitekture pri nas. Stolpatis na Kranj-lju in ga otihi uničujo. Vrsta je nalog, ki se jih bodo morali lotiti Gorenjci. Vendar so take, da se jih bo z dobro voljo dalo opraviti. Turistična podzveza, ki je bila ustanovljena pred nekaj tedni v Kranju, je sprejela že tudi prve zaključke, ki naj bi pripomogli k zboljšanju turizma in gostinstva v severozahodnem predelu Slovenije. V najkrajšem času bodo skušali modernizirati hotele, razširiti mrežo turističnih društev, zboljšati prometne zveze, poskrbeli pa bodo tudi za skrajšanje dokončanje žičnice na Vitranc.

Razvoj fotoamatertva v zadnjih desetih letih res ni bil lahak, toda nuzilje vsem tečajem, posebno gmoimim, se je ta lepa tehnično - športna panoga povzpela do zavidne višine. Fotoamatertvo ima pri nas sicer že dolgoletne tradicije, šele po vojni pa je postalo dostopno tudi preprostim delovnim ljudem. Edino to je moglo tudi zajamčiti uspeh organizirane zveze kot samostojna organizacija v sklopu ljudske tehnike. Danes je v Sloveniji 76 fotoorganizacij z okrog 3.200 člani. Iz vidika tehnične vzgoje je številu uosposobljenih za fotoamatertvo še dokaj večje, saj je že do kraja 1955, leta opravilo v fotoamatertskih organizacijah preko 5.500 oseb začetniški in nadaljevalni tečaje. Samo v lanskem letu je takšne tečaje obiskovalo okrog 1.200 fotoamatertov. Glavno poprišče fotoamatertva predstavljajo knjizice. Kljub

Kam bomo šli na dopust?

ladijska zveza s Splitom, avtobusna z okoljskimi kraji. Športni ribolov, izleti na Vidovo goro 778 m. Kinematograf. Hotel »Jadrans« 85 postelj. Poln penzion 600 din. Restavracija »Supetar«. Obed in večerija ter prenočevanje privatno 550 din. Otroci do 7 let 50 - 150 otrokove popusta. ZP 200 (120 - 150 din.). KUH: TB 5 din. IR: hotel »Jadrans« in TD. Snask na otoku istega imena, eno leto vožnje od Ločinje. Gostinsko podjetje s 7 posteljami in 20 ZP (140 v sezoni, 110 din izven sezone). Hrana v gostini 350, v privatnih hišah 300 - 350 din. KUH: IR: Krajiški urad, sekretar M. Brnić (Susak). (Se nadaljuje.)

Opatje vas, naše svetovno znano letovišče ob Kvarnerskem zalivu

Ustanavljanje večjeja števila zdravstvenih ustanov in težnja, da bi zdravstveno zaščitili prebivalstvo tako v mestih kakor tudi v vaseh zahteva takšno strokovno ravnanje zdravnikov splošne prakse, da bodo mogli posredovati v nujnih primerih. To je posebno pomembno v krajih, kjer nimajo bolnišnic in drugih posebnih zdravstvenih ustanov, ki bi mogle pravočasno nuditi zdravstveno pomoč. V zvezi s tem se pojavlja potreba po večji strokovnosti zdravnikov splošne prakse, ki se je pogosto omejevala samo na pošiljanje bolnikov k zdravnikom specialistom. Ako upoštevamo, da imamo danes pre-malo bolnišnic, porodnišnic in drugih ustanov, potem mora biti zdravnik v vsaj ali v krajih, kjer ni zdravstvenih ustanov, vsajih tudi kirurg, porodničar in pediatr, da bi mogel nuditi v konkretnih okoljskih zdravniško pomoč. Doslej niso posvečali dovolj pozornosti, da se izpopolnijo zdravniški splošne prakse. Zanimanja za to ni bilo mitj med zdravniki samimi, v mnogih krajih pa tudi ne pri ljudskih odborih. Razen tega ni bilo za to nobenih določenih zakonških predpisov. Izjema je samo v Sloveniji, kjer so s pravnikom deložit, da mora zdravnik

splošne prakse prebiti v petih letih dela najmanj dva meseca na izpopolnjevanju. Da bi uredili to zadevo, so nedavno v Beogradu na posebnem sestanku razpravljali o njej. Med razpravo so poudarili, da zdravniki sami ne kažejo dovolj zanimanja za strokovno izpopolnjevanje in tej smeri in da se kaže v glavnem težnja po specializaciji. Zato se pojavlja pravo snubljenje zdravnikov in trčevanje z ljudskimi odbori. Na drugi strani niti ljudski odbori, razen z nekaterimi izjemami v Bosni in Makedoniji, ne posvečajo dovolj pozornosti temu problemu in si ne prizadevajo, da bi omogočili zdravnikom v oddaljenih krajih ali v krajih, kjer niso razvite

DESET LET

FOTO-KINOAMATERSKE ZVEZE V SLOVENIJI

dokaj težkim gmoimim razmeram, posebno glede delovnih prostorov in opreme, pritegujejo v svoje vrste nove in nove člane ter skrbje za njihov razvoj.

»Knjiga 57« št. 3
Izšla je tretja letošnja številka glasila slovenskih zalobnikov »Knjiga 57«. Uvodoma je objavljena izjava iz predavanja Božidarja Borka o važnosti antikvariatov in posebje še antikvariatu Cankarjeve založbe. Zatem imamo v prvem delu poročila in prikaze slovenskih novitet, raznih slovenskih zalob. Zanimiva sta prispevek akad. slik. Draga Vidmarjeva o mladinskih ilustracijah in prispevek o križki kot impresionizmu v književnosti. Med starimi knjigami je prikazan Hipolitov Trojezični besednjak. V drugem delu so članki in eseji, ki o Magajnovem Gorlem mestu, zatem o življenjskem delu dr. Pavla Grošlja, čigar knjiga izbranih spisov bo izšla pri Cankarjevi založbi itd. Objavljeni so trije prevodi pesmi Blaža Koneškega, Desanke Maksimoviča in Juliana Tuwama. Sledijo razglede, jezikovni kotiček in biografija Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

»Nasodnja plet« št. 3
Izšla je spet nova številka glasila Zveze Svobod in prostevnih društev »Nasodnja plet«. Uvodna izjava je posvečena obojem in oblikah kulturno-prosvetne delavnosti. Zapis naj bi prispeval k izboljšanju naše kulturne prirediteljske dejavnosti. Poleg tega so v strojni delavskih univerz v drugih republikah. L. Burger označuje v zgodilci o skladu za prosveto in kulturno izpopolnjevanje. Tona delavski je prispeval tri pesmi: Sto let Optimizem in Nova Iskra. Poleg tega je objavljena še izjava Zorjke Kalkowske »Ov praž«. Poleg manjših poročil in strokovnih nasvetov za ljudsko prosvetno delo so v tej številki še redne rubrike za književno, kulturno, strokovno, pedagoško in organizacijske, utrki iz družstva ter dramatski bilten Prosvetnega servisa v Ljubljani.

»Naša žena« št. 3
V tretji številki mesečne revije »Naša žena«, ki jo izdaja GD Zveze ženskih društev Slovenije, je spet zbrano zanimivo gradivo, namreč v člankih, ki se nanašajo na žensko delo in vzgojano staršev. Nekaj misli po posvetovanju »Film in otroci« sta objavila tudi revija, zampani posvetovalec, božične in organizacijske, utrki iz družstva ter dramatski bilten Prosvetnega servisa v Ljubljani. M. M.

PISMA uredništvu

Zakaj tako prikazovanje podatkov?

S člankom »Osebnna potrošnja ovira hitrejši ekonomski razvoj«, ki ga je objavil »Slovenski poročevalec« dne 12. aprila 1957 se strinjamo. Ne morem pa se strinjati s prikazovanjem razmere prehrane v strukturi potrošnje za 4 člansko družino, ki je v članku sledeč:

4 članska družina	delavska	uslužben, gospod.	
prehrana	55,6%	52,9%	60,7%
tobak in pižave	5,5%	5,1%	10,2%
obleka — obutev	14,4%	14,9%	12,2%
stanov., kurjava, razsvetlj.	13,6%	13,8%	12,8%
higiena	3,2%	3,4%	1,6%

Živiljski standard, izdano od Zavoda za statistiko LRS. V statistični dokumentaciji sem zasledil, da je prikazana nominalna (povprečna) in realna plača vzdrževalca 4 članske družine za leto 1956 16.359 dinarjev. Toda v prikazu mesečnih izdatkov delavske družine je imela ta družina 24.063 dinarjev dohodka in ne 16.359 din kot otroške doklade za 2 otroka, znaša dohodek za 4 člansko družino 16.000 din. Prehrana za to družino znaša mesečno pri zelo zmerni prehrani 12.000 din. Vse to je vzeto iz življenjske prakse. Procent prehrane v strukturi potrošnje za 4 člansko družino znaša torej 75%. Vsled tega sem si ogledal statistično dokum. actijo za

ga, dohodki od prodaje predmetov ter vrednost lastnih pridelkov in prejetih daril, namenjenih za prehrano v lastnem gospodinjstvu. Ostali dohodki so še: gotovina iz preteklega meseca, dvig hraninih vlog, denarna darila, dohodki od »prenoženja in najeta postila.« Sedaj mi je postalo jasno, od kje je vzdrževalec 4 članske družine z realno plačo 16.359 din prišel na mesečni dohodek 24.063 din. Vendar sem dobil neugoden pomislek, da je za večino naših delavskih in uslužbenških 4 članskih družin razlika med 16.359 din in 24.032 din mesečnih dohodkov bolj »fata morgana«. Zalostno je dejstvo, da naša statistika prikazuje in jemlje za osnovno prikaze, da 4 članska družina porabi za prehrano 55,6% odtosno 52,9% svojih mesečnih prejemkov in ne vem, kako naj tako prikazovanje podatkov koristi našemu gospodarstvu, posebno v takih primerih, kot jih obravnava članek »Osebnna potrošnja ovira hitrejši ekonomski razvoj« in v času, ko je pred duri v zvezni ljudski skupščini razprava o dvigu življenjskega standarda in proizvodnje kmetijstva.

Mekino Ivan

